

MINDSZENT-SZEGVÁR

ÉS VIDÉKE.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	4 frt — kr.
Fél évre	2 frt — kr.
Negyed évre	1 frt — kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyil-t-éri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl.

Közutaink.

Korunk közérővel tör a fejlődés utján a minél tökéletesebb felé s e törekvés megnyilvánul minden téren.

Nem lehet feladatunk felsorolni mindazokat, melyek századunk végső éveinek a szüleményei, csak annyit jegyezzük meg, hogy kezdve a nagy várcsoktól le az utolsó kis községig, mindenütt s mindenben — legyen az kulturális, közgazdasági, vagy a kereskedelmet érintő dolog, — akkora előrehaladást tapasztaltunk, minőt a korunkat megelőző századok összevéve se mutatnak fel.

Ily előhaladásról tanuskodnak a kiépítés alatt álló közutaink.

Rövid idő! s vármegyénk területét kövezett utak szelik át.

Bennünket mindszentieket a főutcánk kockakövezete érdekel első sorban.

A mérnöki alabórátum megjárta már a miniszteriumot.

A terv s költségvetés némi csekély pótlás miatt visszaküldetett a megyéhez, illetve az államépítészeti hivatalhoz.

E hiány már pótolva van s így remélhetjük, hogy már ez év őszén már kocka burkolat fogja utcánkat ékesíteni. Midőn kellemes érzés kelt bennünk már maga azon gondolat, hogy rövid idő múlva minden közlekedési akadály el lesz hárítva utunkból azzal hogy közutaink kövezve lesznek, önkéntelenül is eszünkbe vágódik s bizonyos lehangultsággal tölt el a komp közlekedés a mai alakjában s mai rendszerével, helyesebben szólva rendszertelenségével.

Nincs remény, hogy közutaink kiépítésével, a komp közlekedés is türethető állapotba jutna, pedig ezer esztendő alatt minden megváltozott Magyarországon: a magyar ember bocskor helyett ránczos csizmát, a ködmön s szürkankó helyett válogatottabb minőségű posztó kabátot visel; vasekével szánt, géppel vet, arat, csépel; köves uton kocsizik, gőzhajon s vasuton utazik; táviró sodronyon levelez, telefon huzalon beszélget, szóval mindaz, — mit e szó minden — magában foglal — mind megváltozott, átalakult és pedig minden téren.

De van egy, mi ezer év óta nem változott s ezt — mint az ó korból ránk maradt ereklyét — ma is fentartjuk, ápoljuk s a már haldokló 19 ik század nagyobb dicsőségére, ma is féltékenyen őrizük: s ez a tiszai komp-közlekedés. Ez ma is azon a nivón áll, mint állott a magyarok bejövetele idejében. De még se! Legyünk igazságosak (!?) . . . Van haladás itt is (?) . . . Nem úgy van itt se, mint régen volt . . . mert a lomha vízi

jármű kőcztől helyett drótkötélbe kapaszkodva teszi meg lassú utját. Nagy haladás! Elmondhatja az átkelésre órákig várakozó utas: „hála neked drótkötél, hogy eljött a te országod·(?)!

Vármegyénk három pontján van — századunk gunyjára — ily nyomoruságos komp-közlekedés. u. m. a Csongrádot s Szentest összekötő böldei, az algyői s mindszeri komp-közlekedés.

Nem akarunk Ciceróként a magunk haza érdekében szót emelni, de azok, kiknek alkalmuk van gyakrabban ezen említett három ponton a Tiszán átkelni, azt mondják, hogy a három rossz közül kevésbé rossz a mindszeri révközlekedés.

Hát minő is ez a mi révünk, melyről az állítatják, hogy kevésbé rossz, mint a többi?

Tavaszzal s ősszel — tehát nem is említjük a vásárokat — óriás nagy a jószághajítás, t. i. a pusztára ki s a pusztáról be, hogy mikép érzi magát ilyenkor a kompba — az állatvilág közé — besorult utas, arról szólni felesleges.

Ott van időnkint a nagy kocsi közlekedés, midőn a kocsi vége a leveléni major környékén vesztegel s az utasnak elég ideje van korunk ama jelszava fellett elmélkedni: „az idő pénz“.

Szóljunk-e azon átkelni szándékozó utas helyzetéről, ki elég szerencsétlen olyankor a révhez érni, midőn pl. valami gözcséplőt szállítanak a kompba?

Hát alacsony vizállás mellett mily veszélyes a kompba való ki és beszállás, mintha kutba kellene leereszkedni. Ilyenkor is próbára tétetik az utas türelme, élvezhet (?) míg 4—6 lovat összefogva a terhes kocsikat a kutszerü mélyedésből kivonhatják.

De ki győzné felsorolni ama sok tökéletlenséget, melyel óráról órára a komp-közlekedésnél találkozunk?

Nincs reményünk, hogy utaink kövezésével komp-közlekedésünk is a javulás terén csak egy lépést is tenne előre. De belátjuk azt is, hogy a komp-közlekedés javítására gyökeres kura kell, mihez ez idő szerint semmi kilátás. Egyet azonban mégis követelünk a társadalom nevében s ez az: *készítsék a komphoz oly be és kijárat, mely minden vizállás, de különösen kis vizállás mellett alkalmas arra, hogy a kompba be és kiszállás életveszély és állatkínzás nélkül eszközölhető legyen.*

Azt hisszük, nem tulzunk, midőn felhívjuk a megye, de különösen az államépítészeti hivatal figyelmét arra, hogy hassanak oda, hogy mire utaink kövezése befejezést nyer, a révnél is teljesíttessék a bérlőkkel a közönségnek fentebb kifejezett egyetlen szerény óhaját.

Ez óhajunk teljesedését pedig csak az esetre remélhetjük, ha a vármegye karöltve az államépítészeti hivatallal szivesek lesznek mindenen előtt jól s ezt hangsúlyozzuk, „jól“ megértetni a révbérlőkkel, hogy nem a publikum van ő miattuk, hanem ők vannak a publikumért.

A mindszeri 48-as kör.

A mindszeri 48-as kör — még a nagygyűlés előtt — körhelyiségében igen látogatott gyűlést tartott, mely alkalommal többek hozzászólása után bizalmat szavazott az országgyűlési ellenzéknek kitartó küzdelmükért.

A bizalmi nyilatkozat, melyet Kossuth Ferenczhez küldtek, a következőképen szól:

Nagyságos

KOSSUTH FERENCZ

országgyűlési képviselőnek, mint a 48-as párt elnökének

Budapesten.

Nagyságos Urunk!

A mindszeri 48-as kör a f. évi január hó 6-án megtartott rendes évi közgyűlés alkalmával szöbe került a szomorú politikai helyzet és az ellenzék hősiességének is. Korom Gáspár in litványára a közgyűlés nagy lelkesedéssel, egyhangulag elhatározta, hogy az országgyűlési független pártot, valamint az összes ellenzékét üdvözli az alkotmányt védő hősiességükért és kéri a magyarok Istenét, hogy adjon erőt és kitartást a további küzdelmekhez, hogy a magyar nemzet jogait, szabadságát és ősi alkotmányát az erőszakos uralom ellen megvédhesse.

Kelt Mindszeren, 1899. január hó 6-án.

Farkas Ferencz Korom Gáspár Lantos Lajos jegyző. választ. tag. elnök.

Ez üdvözlő levélre Kossuth Ferencz a következő levélben válaszolt:

Igen tisztelt Elnök Ur!

Fogadja kérem és adja át a mindszeri „48-as kör“ hazafias tagjainak hálás köszönetünket azért, hogy kötelességszerű küzdelmükben támogatnak és velünk együtt éreznek.

A mi harcunk nem öncél; ami programunkban nincsen személyes, vagy pártérdek. — Egy lobog lelki szemeink előtt mindig s ez a haza java, népe boldogsága!

Mikor valósul meg?

A nemzettől függ!

Ha velünk a többség, mienk a győzelem! Őök fáradoznak ezen! Hazafias lelkesedésüket táplálják a jövőben is. Világosítsák fel a népet! Tanítsák! hivatásukhoz képest hassanak a köznevelődésre s ha mindenki megteszi a maga kötelességét, akkor már nincs messze az a nap, amelyen örömmel tekinthetünk a jövő elé. „Magyarország szabad és független“!

Budapest, 1899. január hó 14-én.

Hazafias üdvözléssel

KOSSUTH FERENCZ.

ezal való mérés 3 embert kíván, munkája lassu, tehát egy kissé már incomodálja a gazdát, ki nem csak sok esetben sajnálja a költséget, hanem gyakran nem is ért hozzá.

Végre a napokban láttam egy új készüléket, mely praktikusságánál és olcsóságánál fogva hivatalosan arra, hogy ezen régóta vajdó kérdést egy csapással megoldja és rövid idő alatt lehetővé teszi, hogy legtöbb gazda birtokának területét pontosan tudhassa.

E készülék egy szabadalmazott földmérő talyiga.

A gépezet három főrészből áll, 1. a kerék, mely mér, 2. az óramű, 3. két talyiga szarvból.

A kerék teljesen vasból készült és egyszerű körülforgásával egy ölet ír le és a 6 küllő, melyek mindegyike egy kis bevágást csinál a földön, mutatja a lábakat. Az óramű áll egy óralapból, mely 10 ölre van beosztva, az óralapon egy mutató és hátról egy harang. Ezen óramű a mérőkerék tengelyével van összekötve és annak minden fordultával, tehát egy öl ut után egygyel többet mutat egész százig, akkor lecsenget, vagyis minden felmért 100 ölnél csenget és mér tovább minden fennakadás nélkül. Így csak a csengetés számát kell megszámolni, az annyi 100 öl. Végül ha a terület végpontján megállunk, az óralap mutatja, hogy a lecsengetett 100 öleken felül hány öl még és a küllők csapása mutatja, hogy hány láb. Például 3-szor csengetés az 300 öl az óralap mutat 43-at 43 öl a fehér küllőtől a 4 iken áll 114 láb

Osszesen 343 öl 4 láb

Ha a mérést a tábla másik oldalán folytatni akarjuk, ismét a 0 les: a kiindulási pont, elég, ha az óralapon levő mutató csavarját egy mozdulattal megmozdítjuk, mire egy rugó az óralapot előre nyomja, mely most már a mutató alá a 0-ra állítható, a csavart megszorítjuk s a készülék készen áll a mérésre. Ez oly egyszerű és könnyű dolog és oly gyorsan eszközölhető, hogy bárki által alig fél perc alatt végrehajtható.

A talyiga két szarva hasonló az eke szarvához, ennek végén van a mérőkerék tengelye és a tengelyen az óramű. Az egész készülék a szarvak kivételével vasból és rézből készült és oly könnyű, hogy alig 8 kiló, így bármely gyermek által körülforgatható.

S mivel ezen földmérő talyiga oly gyorsan toltató, amely gyorsan az ember járni tud, vele a mérés oly gyors, könnyű és miután személyzet hozzá egyáltalában nem szükséges, ezért oly olcsó a munkája, hogy birtokát bárki igen

rövid idő alatt saját maga felmérheti minden egyéb költség kizárásával.

Ezen mérőtalyigával naponként több száz holdat is felmérhet egy ember, szerkezete oly egyszerű, hogy igazán osodálkozni lehet, hogy eddig még fel nem lett találva.

Ezen új készüléket a napokban láttam Győrben a Stadel Károly örökösei cég gépgyár és vasöntödéjében, ott készül ezen szabadalmazott tárgy és most kezd árúsítani, mert a találmány még egészen új.

A nevezett cég egy darabot rendelkezésemre bocsájtott, hogy kísérletet tegyek vele. Moudhatom, meglepett egyszerűsége és igazán praktikussága által s több gazdatársam jelenlétében eszközöltem próba méréseket oly meglepő eredménnyel, oly gyorsan és pontosan es könnyűséggel, hogy osztatlan általános vélemény az volt, hogy ezen problémát praktikusabban megoldani nem lehetett volna.

A szerkezet egyszerűségéhez hozzájárul a szolid munka is s véleményünk szerint a javítás évek során át ki van zárva. S miután az egész készülék ára csak 18 frt, ez oly csekély összeg, ha tekintetbe vesszük, hogy egy mérőlánc is 8-10 frt. Ez okból minden gazdatársamnak a legmelegebben tudom ajánlani a mérőtalyiga beszerzését.

Igen sok esetben hasznát vehetjük a gazdaságban, nemcsak a birtok általános felmérésénél, hanem parcellázásoknál, konvenzió földek kimérésénél, feles, harmados földek kiosztásánál és még ami fő, a napi fogatmunka ellenőrzésénél is.

Ha nyári időben egy fogat 1 holdat (1200 négyszögöl) kiszánthat naponként és csak háromnegyed holdat szánt ki a cseléd indolenciája, hanyagsága miatt, ez már napi 80 kr egy fogat után és 10 fogat után már 8 forint napi veszteséget jelent. De miután ezen készülékkel az öreg béres, hajeu vagy gazda pár perc alatt felmérheti naponként minden cseléd napi fogatmunkáját és ellenőrizheti ez által mintegy ösztönözve van a cselédség a reája kiszabott kompetenciát kiszántani. Mennyi veszteségtől szabadulnánk meg ez által csak egy éven át is?

Szóval ezen földmérő talyiga olyan találmány, mely hivatalosan igen nagy bajokon segíteni és melyet gazdatársaimmal megismertetni morális kötelességemnek ismerek.

Tárnoki.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

Diamant Manó

Gazdák figyelmébe!

Minden gazdaságban nélkülözhetlen az a szabadalmazott találmányu

Földmérő talyiga,

mely önműködő egyszerű szerkezettel, tévedés vagy zavar kizárásával, kézi használat mellett, pontosan felméri a kívánt földterületeket. A vasból és ércből szilárdan gyártott készülék segítségével egy ember, vagy akár gyermek is felmérheti maga a kívánt területeket. — Az új találmány gyártását most kezdték meg a szabadalom tulajdonosai és

STADEL KÁROLY örökösei gépgyára és vasöntödéje,

kivánatra szívesen szolgál közelebbi felvilágosításokkal.

Ará egy földmérő talyigának 18 frt.

Van szerencsénk Mindszent község tisztelt lakosainak becses figyelmét ujonnan berendezett bor, sör és mindenféle szeszes italokkal dusan ellátott üzletünkre felhívni és becses pártfogásukat kikérni.

Mély tisztelettel.

Lusztig Testvérek

szegedi szőlő birtokos, pálinka nagykereskedő cég.

Kivonat a kiesinybeni kimérés. árjegyzékéből.

1 liter saját termésű homoki bor	30 kr.	1 liter Cuba rum	60 kr.
1 nagy üveg király sör	15 „	1 „ finom thea rum	1.— „
1 liter saját főzésű barackpálinka	1 — „	1 „ rostopsin	50 „
1 „ „ „ törköly „	80 „	1 „ allasch	80 „
1 „ „ „ szilva „	80 „	1 „ vanilia	80 „
1 „ belföldi rum	50 „		

Minden kivánatra házhoz küldve!!

TORONTALI SZÖNYEGGYÁR RÉSZV. TÁRS.

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: Kézzel csomózott szmirna szőnyegeket, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boudoir- és uti-szobák részére mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint; hollandi futószőnyegeket, keleti (karamani) függönyöket, torontali szerb szőnyegeket (Tyilin) terítők, függönyök, divánátvetők stb részére.

Főraktár: Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 4. szám.

Dusan fölszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben, u. m: olcsóbb fajtájú szőnyegek, függönyök, terítők, takarók, ablakvédők, szoba- és lópokróczok.

Nyomatott Weisz Ignác könyvnyomdájában Mindszentben

Honi ipar

Honi ipar.